

De nieuwe criteria met betrekking tot de consumentenbescherming en de sociale en arbeidswetgeving

De wet van 22 december 2009 tot aanpassing van sommige wetgevingen aan de richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de diensten op de interne markt, heeft de Handelsvestigingenwet grondig veranderd. Niet minder dan drie van de vier wettelijke criteria werden veranderd om de toets aan de Dienstenrichtlijn te kunnen doorstaan. De wet werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 december 2009 en is dezelfde dag – de dag dat de Dienstenrichtlijn moest omgezet worden in Belgisch recht – in werking getreden.

De vier wettelijke criteria worden door zeven 'elementen' verduidelijkt in het Koninklijk Besluit van 13 januari 2010 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 22 februari 2005 tot verduidelijking van de criteria waarmee rekening moet worden gehouden bij het onderzoek van ontwerpen van handelsvestiging en de samenstelling van het sociaal-economisch dossier (1):

- De ruimtelijke ligging van de handelsvestiging
  - de inpassing van de handelsvestiging in de plaatselijke ontwikkelingsprojecten of binnen het kader van het stedenpatroon
  - de bereikbaarheid van de nieuwe vestiging via het openbaar vervoer en via individuele transportmiddelen
- De bescherming van het stedelijk milieu
  - het effect van de inplanting inzake duurzame mobiliteit, meer bepaald het gebruik van de ruimte en de verkeersveiligheid
  - het effect van de inplanting van de handelsvestiging op de stadskern in het kader van de planologische vereisten
- De bescherming van consument
  - de naleving van de vigerende wetgeving inzake consumentenbescherming
- Het respect voor de sociale wetgeving en het arbeidsrecht
  - de naleving van de sociale wetgeving
  - de naleving van de arbeidswetgeving

Om het zacht uit te drukken: niet alle wettelijke criteria en elementen zijn even duidelijk. Het kan dan ook niet verrassen dat de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten op 9 maart 2010 een brief heeft gericht aan de minister

voor ondernemen en vereenvoudigen met vraag duidelijkheid te verschaffen. VVSG is de mening toegedaan dat de gemeenten te weinig houvast hebben aan de beknopte omschrijving en interpretatie van de criteria (2).

In dit nummer gaan we dieper in op de twee laatste criteria, namelijk met betrekking tot de consumentenbescherming en de sociale en arbeidswetgeving.

Deze criteria worden zo toegelicht dat niets anders wordt verlangd van vergunningsaanvragers, dan dat zij de wetgeving inzake consumentenbescherming, sociale wetgeving en arbeidswetgeving respecteren. Volgens een vertegenwoordiger van de bevoegde minister zou een verklaring op eer in deze kunnen volstaan (hiervan is nochtans geen sprake in de standaardformulieren SE 1 en SE2).

Iedereen moet de wet naleven en dus ook alle aanvragers van een sociaal-economische vergunning. Daardoor wegen deze criteria op eerste zicht vederlicht en erger nog, lijken zij te strijden met het verbod van artikel 10.3 Dienstenrichtlijn waardoor de vergunningsvoorwaarden voor een nieuwe vestiging niet mogen overlappen met gelijkwaardige, of gezien hun doel in wezen vergelijkbare eisen en controles waaraan de dienstverrichter al in een andere of dezelfde lidstaat onderworpen is.

In de wandelgangen wordt gefluisterd dat met deze criteria enkel een bijkomende federale verankering van de Handelsvestigingenwet werd beoogd, om tegenwicht te beiden aan de criteria "ruimtelijke ligging van de handelsvestiging" en "bescherming van het stedelijk milieu" die toch wel een zeer zware regionale focus hebben.

De nieuwe criteria zijn echter minder onschuldig dan ze op het eerste zicht lijken. Er gaat in theorie een ernstige dreiging uit van de nieuwe criteria.

Ik heb al een advies gezien van het Nationaal Sociaal-Economisch Comité voor de Distributie waarin wordt gemotiveerd dat er in hoofde van de aanvrager geen problemen gekend zijn inzake het respect van de regelgeving over de consumentenbescherming,

het sociaal recht en het arbeidsrecht. Maar wat indien dit anders is? Wat met bedrijven die ooit een geschil hebben gehad met een consumentenvereniging of een werknemer, en die burgerrechtelijk of (erger nog) strafrechtelijk werden veroordeeld? Wat met een bedrijf dat achter staat bij de RSZ? Moeten dergelijke bedrijven ongeschikt worden verklaard om een sociaal-economische vergunning te bekomen? Of ongeschikt om hun vergunning te behouden? Kan voor de stakingsrechter (inzake marktpraktijken) gevraagd worden dat een concurrent wordt gesloten omdat hij een arbeider onterecht heeft ontslagen? Kan de strafrechter in dergelijke omstandigheden aan de exploitant een (bijkomende) straf opleggen zoals bedoeld in artikel 15 § 1 Handelsvestigingenwet?

En wat indien de aanvrager niet de exploitant is, maar wel de eigenaar? Wie moet de sociale en arbeidswetgeving respecteren? De eigenaar of de exploitant? Uit de vragenlijst in de standaardformulieren SE 1 en SE 2 wordt alles gerelateerd aan de nieuwe handelsvestiging zelf (en dus aan de exploitant ervan), maar zulks blijkt niet zo duidelijk uit de Handelsvestigingenwet of uit het Criteria-besluit zelf.

En wat als het gaat om een handelsgeheel? Moeten alle bedrijven die zich in het handelscomplex willen vestigen zich in alle omstandigheden hebben geconformeerd aan de consumentenbeschermings-, sociale en arbeidsregelgevingen? Of is één rotte appel genoeg om de aanvraag te weigeren? En kunnen 'blanco' sociaal-economische vergunningen (waarbij niet alle exploitanten gekend zijn) eigenlijk nog?

Vele vragen waarop enkel de praktijk een antwoord kan bieden. Ik volg dit samen met u op.

DIRK VAN HEUVEN
ADVOCaat PUBLIUS

(1) Belgisch Staatsblad van 22 januari 2010.
(2) U vindt deze brief op de website van VVSG: www.vvsg.be.